

Kirjeitä

MAYNARD, MASS.

Onnistuneet juhat. Yhtenä ompeluseuran valitsemana tai velvoittamana täytän tehtävänä ja herron Toverittaren lukijalle Maynardista. Ne S. S. J. osaston tyttöjen ja ukkomies-ten sarjailtamat ovat olleet ja menneet maaliskuun 23, 24 ja 25 päivinä. Rahallinen tulos niistä oli siinä vähän yli 1000 dollaria, joka on onnistuneim-
pi osaston historiassa ja ohjelmapuo-
li oli taas sovitettu tilaisuutta myö-
ten, ja hyvin siitä näkyi yleisö pitä-
neen, kun joka ilta kansaa tulvi haali-
läriään myöten.

**Antaaksi näkyvät käyvän tuholais-
ten toimintahuoneet.** Sen aina joutuu
näin suurien hommien aikana koke-
maan ja se tosiseikka onkin synnyt-
tänyt kysymyksen oman haalin lait-
tamisesta, jota varten on komitea va-
littu. Kuuleman mukaan on maakaup-
pa tehty. Vaikka onkin palkkakun-
nalla 12 haalia ja 7 kirkkoa, eivät ne
sittenkään riitä, sillä niissä ei ajeta
työväenluokan asiaa sen kansainväli-
sessä merkityksessä ja siksi niiden o-
vet ovat tuholaisilta suljetut.

Vieläkö sinulle tulee Toveritar? O-
len tässä kysellyt työtovereiltani, jot-
ka olen tiennyt olleen ennen Tove-
rittaren innokkaita lukijoita, mutta
sen jälkeen kun Raivaajan nurkkaan
ilmestyi se musta ilmoitus että "Tu-
holaisien Toveritarta ei ole enää ti-
lattava", ovat katkaisseet välissä To-
verittaren kanssa, vaikka se tuntuu-
kin kuin tekisi rikoksen omaa luokka-
asiaansa kohtaan. Ja sitten itse To-
veritar, sehän on käynyt välttämättö-
mäksi. "Toveritar on nykyään hyvä,"
tunnusti eräsikin, jonka tiedän joka
päivä lukeneen sen Raivaajan nur-
kan. Katsokaa, eivät ne Nykyajan
tapaiset likaviemärit enää tyydytä
työläisnaisten tiedonhalua. Siksi pä-
yllisekkyä sellaiset määräykset ja
seuratkaa naiset omaa luokkavalisto-
anne. Se ei johda teitä harhaan. —
H. M.

ROSLYN, WASH.

Piirtelemä muuttaman sanan, koska
täältä harvoin näkee uutisia Toverit-
taressa. Täällä on naisia vaikka ei
ole tosin vakituista valittua kirjotta-
jaa ja tulehan tänne kymmenkunta
Toveritarta, että luetaan sitä täällä.
Mutta toiminta on laimeutunut syys-
tä, että ihmiset muuttelivat pois pel-
jäten kaiketi lakon tuloa. Oli täällä
naisilla oikein yhteiset illanvietot,
jotka onnistuivatkin, vaikka ensin ei
meinannut tulla yksimielisyyttä. Mut-
ta lopulta tuli yksimielisyys ja illat-
mat pidettiin, eikä tukkanuottaakaan
vedetty, kuten enen on ollut tapana.
Ohjelmaakin oli tavallisesti. Mr. M.
Paavola piti puheen, mutta ei hän
puheessaan maininnut mitään naisten
päivän merkityksestä, joka olisi ollut
tarpeen, sillä naisia on vielä paljon,
jotka eivät tiedä, mikä on naisten päi-
vä. Ohjelmassa oli vielä soittoa, lau-
lua, runoja, kertomus ja vapaa kahvi
kotitekoisten leivosten kanssa ja lo-
puksi jalalla koreasti.

Tänne tuli vieraillemaan Mrs. John-
sonin sisko Calumetista, Mich. Toi-
von hauskaa aikaa. Keväinen terveh-
dys kaikille Toverittaren lukijoille.—
Yksi joukosta.

KALAMA, WASH.

Me suomalaiset täällä asumme kyl-
läkin niin lähekkään, että jos on jot-
ain sanomista, niin ne voidaan sun-
sanoin selvittää, joten tuntuu, ettei
maksaisi haaskata lehden palstoja.
Mutta on sitä sentään jotain kirjotta-
mista Toverittareenkin. Osasto ja lu-
kurengas työskentelevät täydellä höy-
ryllä ja kumpafsessakin ovat naiset
mukana innokkaasti.

Ilmat ovat vain aina hyvin kylmät
ja satelset. Lunta ja vettä tulee se-
kasin melkein joka päivä. Kunhan il-
mat kaunistuvat, niin se tekee farma-
rellle kiireen ajan.

Yskä ja sairaus on ehkä jo sivuut-

tanut kylämme, koska ei ole puhuttu
siitä enää mitään.—Minä vain.

WORCESTER, MASS.

Velvollisuuden täyttämiseksi kirjo-
tan vähän, koska tulin valituksi nais-
ten lukurengaan kokouksessa, jos si-
tä voisi siksi sanoa. Kovin tuntuu
alku vaikealta saada kokoon naishom-
me iltasin kokouksiin, vaan yksin hei-
tä syyttää siitä on rikos. Syyt ovat
syvemmällä Perheelliset naiset ovat
kuormitetut ylenmäärin. Yleinen työt-
ömyys, jota on täällä ollut jo kaksi
vuotta, on juuri se, joka on tehnyt
monen työläisperheen elämän sielä-
mättömäksi. Kun naisten täytyy teh-
dä raskasta työtä, pestä pyykkiä ja si-
littää 7—8 tuntia päivässä ja sitten
vielä tehdä kotilaskareit yöllä, niin
jokainen ymmärtää, kuinka paljon
jaksaa ottaa osaa yhteiskunnallisiin
tehtäviin. Vaan sittenkin he koetta-
vat auttaa yhteistä asiaamme, ja toi-
von, että yritetään edelleen monin
kerroin innokkaammoin.

Vielä erikseen Worcesterin sisari-
le pyydän huomauttaa, että tulkaa
mukaan lukurengaan kokouksiin. Siel-
lä on hauskaakin. Kun luemme ja
keskustelemme, saamme ilman arkai-
lematta lausua mieltäpitemme ja näin
ollen kehittämme itseämme alkamme
tasolle, että voimme ruveta edes otta-
maan osaa kokousten pitoon käyttä-
mällä puheenvuoroja ja ottaa toimia
vastaan. Meidän täytyy nousta asioita
seuraamaan, niin raskaalta kuin se
tuntuukin, joten palvelustytöt, asia
kuuluu myös teille. Totisesti se kuul-
uu. Ottakaa ajasta vaaria. Teillä on
nyt paras mahdollisuus kuin mitä
teillä koskaan tulee olemaan. On teil-
lä aikaakin enempi kuin on naimis-
sa olevilla naisilla lukemiseen. Teillä
ole myös aikaa rahattomia. Teillä
on jokaisella palvelijalla parempi
mahdollisuus valistaa itseänne kuin
naimisissa olevilla naisilla. Näin ol-
len alkakaa nuorena. Luokkatietoinen
nainen on etualalla tänä päivänä nai-
misinkin pääsemisessä. Kaikki Wor-
cesterin tytöt myöskin mukaan ja ti-
latkaa lehtiä ja lukekaa. Kikää odot-
tako, että asiamiehet teitä "vatsii".
Tuokaa itse illatukset asiamiehille ja
Eteenpäin konttorin ja tehkää se,
noin olette ottaneet yhden hyvän as-
keleen luokkataistelutehtävässä.

Ja tekee mielei jotakin vielä sanoa
näistä painajaisista joita keltaisina
tunnetaan ympäri maapallon. Kyllä
he ovat raukkoja täällä Worcesteris-
sa. Olette kaiketi lukeneet Eteenpäin
lehdessä, miten törkeällä tavalla he
ovat menelleet. Vuosi takaperin he
nostivat oikeusjutun ilmiantamalla
meidät roskajoukkona, jolla on tarkoi-
tuksena ryöstää osaston omaisuutta.
Muuta tietä ei ollut kuin ilmiantaa,
että meidän jäsenistö ja erittäinkin
johtokunta ovat Leninin ja Trotskin
agentteja. Oikeutta on käyty ja nyt
on tullut oikeuden päätös, jossa joh-
tokunnan jäsenet ovat menettäneet
kaiken jäsenoikeutensa näihin kaik-
kiin korporatiosneihin. Meillä on
näinollen taistelua ei yksin kapitalis-
teja vaan keltaisia valnoojiamme ja
ilmiantajiamme vastaan.—Alina Pe-
tersson.

CHISHOLM, MINN.

Näyttää siltä, kuin täällä aivan nu-
kuttaisi, kun Toverittaren palstolla
ei näy koskaan mitään chisholmilais-
ten toiminnasta. Mutta varmaankaan
kukaan ei ole ottanut asiaksi kirjoj-
taa Toverittareen. Ja syy on siinä,
minun luullakseni, että kun Toveritar
ilmestyy siksi kautana, että mitään
asiat eivät sen kautta tuoreina joudu
julkisuuteen, jotavastoin Työmies
on meillä nähtävänä heti samana päivä-
nä kuin se palnetaan. Mutta agit-
sioonista tehdäksemme meidän naisten
pitäisi kirjoittaa Toverittareen. Kyl-
lä sitä varmaan on jokaisella jotain
aihetta, mistä kirjoittaa, jos vaan on
halua. Sillä keinoin vältämme sen,
minkä usein kuulee, että siinä ei edes
koskaan ole palkkakuntakirjotuksia,
että sitä ei juuri kannata tilata. (OH-

si suotavampaa, että Toverittareen
kirjoitettaisiin agitatsioonikirjoituksia,
eikä uutisluontoisia kirjeitä, sillä uu-
stista pitävät päivälehdet huolen. Yh-
dymme siis kirjeenvaihtajan kehoituk-
seen. — Toimitus.)

Minun piti mainita siitä meidän toi-
minnastamme. Uskallan sanoa oikein
sotäänneellä, että Chisholmin S. S. O-
sasto on toiminut tänä talvena voi-
makkaasti. On oltu tiukasti asiassa
kiinni. Toimla kerääntyy yksityisille
niin paljon, että jos sanotisi, niin ehkä
kukaan ei uskoisi. Te, jotka vielä
olette toiminnastamme syrjässä, tul-
kaa joukkoomme ja alkakaa toimi-
maan yhteisen asiamme eteen.

Täällä perustettiin ihanneliittokin,
jossa lapset voivat ruveta itseänsä
kehittämään. Toivon, että kaikki ke-
hottaisivat lapsiansa yhtymään ihau-
neliittoon, sillä lasten toiminta riip-
puu vanhemmista.—M. M.

PORTLAND, ORE.

Menneistä asioista en tässä aijo
paljon mainita, ne jo kaikki tiedä-
me. Yksi asia on, jota eivät vielä
kaikki tiedä ja joka tulee kaikkien
naisten tietää ja myöskin ottaa huo-
mioon. Osastomme kokouksessa v.k.
23 p. perustettiin punainen armeija,
johon lupautui vapaaehtoisena kolme
toveritarta. Nämä ovat alkuun näh-
den onnistuneet. On jo uusia tilauk-
sia lähetetty Toverittarelle. Tämä ar-
meija on kokoontunut ja päättänyt
asioita, joita se toivoo saavansa toteu-
tetuksi. Siksi pä menimme ompelu-
seuran kokoukseen, joka oli ilmoitet-
tu t.k. 5 päivän illaksi osaston haali-
le. Kokoukseen ei ollut saapunut kuin
jotakin naisia. Joten suunnitelmaam-
me emme voineet toteuttaa, nimittäin
että olisimme saaneet ompeluseuran
yhteyteen perustetuksi keskusteluseu-
ran. Jätimme kumminkin toivovalle
kannalle ja päätettiin pitää ompelu-
seuran kokous huhtikuun 27 p:n ilta-
na osaston haalilla. Ottakaapa tämä
tarkasti huomioon jokainen Tove-
rittaren lukija Portlandissa ja nekin,
joille ei vielä tule Toveritarta, tulkaa
kokoukseen. Yksikään ei saa unhoit-
taa tätä kutsua. Ottakaapa tämä oi-
kein sydämen asiaksi. Yritetäänpä
me Portlandin naisetkin, emmekö me
pysty muuttakin toimeen saamaan ei-
kä vain ainaista neulomista ja aineol-
lisen puolen ylläpitämistä osastoissa.
Itsemme kehittämisen yhteiskunnalli-
sissa kysymyksissä on ain p jäänyt
jälkeen. Nyt huomaamme kaikkien
naisten alkavan tekemään kasvat-
ustyötä keskuudessaan, joka onkin par-
hain asia, silloin kun meissä itsessäm-
me herää kaipuu eli sen tarve, silloin
siitä on suurempi hyötykin. Siihen
meidä velvoittaa S. S. Järjestön edus-
tajakokous ja Kolmas Kansainväli-
nen, joka on ottanut työläisnaisetkin
huomioon, kootakseen kaikki saman
lipun alle. Siis jokainen nainen saa-
pukoon kokoukseen rakentamaan per-
rustaa tietojemme kasvattamiselle.
Nainen, koko ihmiskunnan äiti, sinu-
le juuri kuuluisi kaikella tarmolla ol-
la mukana siinä suuressa työssä, joka
kerran tulee vapauttamaan maailman
kärsivän ja orjuutetun luokan tuhat-
vuosien kahleista, jolloin jokainen
mies ja nainen tuntee ihmisarvonsa.

On kai mainittava, että Portlandin
akat ja poikamiehet oikein eri tou-
hulla valmistavat kaksi-päiväisiä ak-
ka- ja polkajuhlia. Niistä tuleeekin
tällä kertaa semmoiset, joita ei Port-
landissa koskaan ole ollut. Ne pide-
tään 22 ja 23 päivien illalla tätä kuuta.
Meillä on poikamies valittu tämän
asian ylipäälliköksi, joka Toverissa
tulee antamaan oikein seikkaperäiset
tiedot asiasta, joten ottakaapa kaikki
ylläesittämäni huomioon. Terve nä-
kemini.—I. R—nen.

ISHPEMING, MICH.

Ukkonen jyräsi ja sulama välähteli
ja vettä tuli lunta puhdistamaan. Ke-
vät ja kesä, köyhien työnraatajien
hartaasti toivottu aika tulee, vapaut-
taen edes polttoainesten ostosta, ja
tarkeneehan ulkosalla huonoilla puki-

millä edes aikaa tappaa, jota nyky-
sin työläisillä on. Tämä palkkakun-
nalla ei ole toitten alkamasta ollut
puhuttakaan, tulevaisuus näyttää hy-
vin valottomalta.

Osasto valitsi naiskomitean kokouk-
sessaan 2 p. huhtikuuta 5-henkisen
agitatsioonikomitean kanssa yhdessä
toimimaan ja ottamaan kaikki toimet-
tomat jäsenet muistinsa ja latta-
maan toimia kunhin volutina mu-
kaan tekemään kasvatustyötä niin
naisten kuin miestenkin keskuudessa.
Vappukomitea myös valittiin ja juh-
lat pidetään 30 p. huhtikuuta Ishpe-
mingissä, Negauneeen ja Marquetten
yhteisillä voimilla. Juhlakappaleeksi
tulee "Taistelun jälkeä", E. Rauti-
sen kirjoittama. Kaikki raatajat sil-
loin mukaan.

Venäjän nälänhätäisten hyväksi
myöskin päätettiin tanssia toukok. 1
ja 3 päivien iltoina. Soittamaan oli
ajatus saada G. L. maanantailtana,
että voisi vanhempikin kansa osottaa
myötätuntoaan tanssimalla suomeksi
nälkäisten hyväksi. Keski-iltoon tans-
seista tietystä tulee "jykytystä" maan
mallin. Toivottavasti kaikki palnavat
tämän oikein sydämenasiakseen ja
saapuvat auttamaan kärsivää Venä-
jää.

Sunnuntaikoululapset pitivät ohjel-
ma- ja näyttämöiltään maaliskuun 26
päivänä Venäjän nälkääkärsivien hy-
väksi. Tulot oli näistä \$36.28. Sillä
lailla te pienet ja unterat lapset saat-
te aikana suuria, kun vain haluaite
ja samalla Volgan varrella pienet taite-
telutoverimme siitäkin lahjastanne i-
loitsevat. Ja toivottavasti tulee teid-
dänkin nimenne siihen kunnialistaan,
joka tulee säilyttäväksi Moskovassa
tulevien sukupolvien nähtäväksi. Tol-
mikka toistenkin näin reippaasti. Sitä
on hauska seurata vanhemminkin
väen. Tästä lapsille kiitos.

Karjalan bondeja kehoitetaan kaik-
kien ostamaan, joille vain sinäkin so-
piti ja auttaa Neuvosto-Karjalaa.

Toverit Mäkelän ja Lammin perheet
muuttavat Waukeganin, Ill., joten o-
sastomme menetti heissä toimivat
henkilöt. Vaan tietysti he jatkavat
samalla innolla, onhan asia sama. On-
nea vaan!

Toveri Frank Wesanen kuoli aivo-
tulehdukseen 10 tuntia sairastettuaan,
36 vuoden ja 2 kuukauden vauhana,
Suremaan jäl vaimo.

Fluu on ollut vierailulla kylässä-
me niinkuin muillakin palkkakunnol-
la, vaan ei ole sentään ollut tappavaa
laantua.—A. Alatiiv.

MARQUETTE, MICH.

Minäkin taas riipasen jonkun rivin
täältä meidän pyhästä Marquetesta.
Täällä sitä olla tuhjustetaan niin kuin
pellossa. On sitä aina Liberty haalilla
yhtä ja toista ajan viertoa mutta ei
se ole mitään opettavaista. Eikä oi-
kein sanoen mitään yhteispyrintöä.
Todellinen agitatsioonityö on jäänyt ai-
van sivutehtäväksi.

Tenhunen oli täällä meille selosta-
massa päivän polttavimmista kysy-
myksistä maaliskuun 14—15 p:nä.
Kolmannen Kansainvälisen, Punaisen
Taloudellisen järjestön asemasta Mat-
ti selosti asian niin selväpiirteisesti,
että siitä pääsi huonopäisempikin sei-
ville. Jos meillä olisi täällä edes ker-
ta kuussa sellainen selostaja niin
meidät taitaisi kypsyä todellisia luok-
kataistelijoita. Toimen tilaisuus, josta
iltoisin, oli kun minä sain Toveritta-
ren tilauksen oikein uskonnolliselta

JOS OLETTE KIPEÄ

• Pyyttäkää VAPAA

LÄÄKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 vuoden ja maisten tulla sell.
tehty. Kuka nykyisin täydellinen luottosi suo-
malaista kotilääkettä. Mistä jokainen voi
tuo valita soivian lääkkeen taulun; samaten
jyökkin lääkkeitä hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan toi-
suomalaisia valmistetut, joita Suomessa on jo
käytetty muuta kymmeniä vuosia.

Tämä kirja saatte vapaasti ja pitävät sen
että jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette
viedä koska sitä tarvitsette, varokaa huu-
kka-
lääkkeitä ja huu-
—Lignellin Antokki on suuri—
—Suom. Aptekkililiko Yhtysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis